

Országos Rabbiképző – Zsidó Egyetem

Oktatásért felelős szervezeti egység	Történelem Tanszék			
Tantárgy neve:	Zsidó történelem II.		Tárgy Neptun kódja (TO tölti ki)	
Tantárgy neve angolul:	Jewis History II.		Kredit:	3
Jelleg: (Kötelező / Kötelezően választható / Szabadon választható)	Kötelező		Félév a mintatantervben:	3
Tantárgyfelelős:	Dr. Zima András			
Tárgy felvételének előzetes követelménye:			Előfeltétel Neptun kódja (TO tölti ki)	
Heti óraszámok:	Előadás	1	Gyakorlat	
Félév végi számonkérés típusa (ai, v, gyj, sz) :	Vizsga			
Félévközi követelmények				
A foglalkozásokon való részvétel követelményei és a távolmaradás pótlásának lehetőségei:	Az előadások minimum 75 %-án részt kell venniük			
Az igazolás módja a foglalkozásokon való távollét esetén:				
A félévközi ellenőrzések (beszámolók, zárthelyi dolgozatok) száma, témaköre és időpontjai, pótlásuk és javításuk lehetősége:	Félév végi vizsga			
A hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma, típusa:				
Osztályzat kialakításának módja:	Szóbeli vizsga			
A tárgy rövid leírása, fontosabb témák, témacsoportok:				
<i>Előadás, gyakorlatok témakörei:</i>				
Témakör				

A kurzus célja megismertetni a hallgatókat a zsidóság (zsidó nép, nemzet, állam, vallásközösség) újkori történetével a váltakozó földrajzi helyszíneken a felvilágosodás korától A 19-20. század fordulójáig. A szűkebben vett történelmi eseményeken túlmenően a kurzus a maga komplexitásában vizsgálja a zsidó gazdaság- és társadalomtörténet, művelődéstörténet és eszmetörténet több évezredes útjának a megadott időkeretek közé eső szegmensét, nem öncélként, hanem mint a szellemi áramlatok hordozóját, fenntartóját és eredményét. Az előadások egyben általános bevezetőül szolgálnak a forrásokban és szakirodalomban való eligazodáshoz hozzájárulva ily módon a hallgatók jövőbeli önálló kutatómunkájához is.

A tananyag leírása:

- 1) Felvilágosodás Európában
- 2) A Haskala
- 3) Az első emancipáció
- 4) Az orosz birodalom zsidósága a 18-19. század folyamán
- 5) A modern antiszemitizmus és a fajelmélet
- 6) Magyarországi zsidó történet a 18. században
- 7) Viták az emancipációról a reformkorban
- 8) Zsidó csoportstratégiák a 19. század első felében Magyarországon
- 9) Emancipáció, recepció és a szakadás
- 10) Nemzeteszmé és középosztályvita a zsidókérdés összefüggésében a dualizmus korában
- 11) Politikai antiszemitizmus Magyarországon
- 12) Zsidó csoportstratégiák a felekezeti sajtó tükrében az első világháború előtt

Irodalom

Kötelező:	KATZ, Jakov: 1999: Végzetes szakadás. Az orthodoxia kiválása a zsidó hitközségekből Magyarországon és Németországban. Budapest, Múlt és Jövő.
	Gyurgyák János: 2001 A zsidókérdés Magyarországon politikai eszmetörténet. Budapest, Osiris.
	KOVER György: 2003 Középrend vagy középosztály(ok). Társadalomteremtő fogalomalkotás Magyarországon a reformkortól az első világháborúig (1119-1168), in: 2003 (5).
Ajánlott:	ZIMA András 2015: A cionizmus, mint közép-európai nemzeti mozgalom. Herzl Center World Zionist Organization Department for Diaspora Activities, Budapest.
	ZIMA András 2008: Cult or spirit? Integration strategies and history of memory in jewish groups in Hungary at the turn of the 19th-20th century. In. Acta Ethnographica Hungarica 2008 (2) 243-262.
	SILBER, Michael K.: 2006. A német zsidóság történelmi tapasztalata és hatása a magyarországi zsidó felvilágosodásra és vallásreformra, in: Múlt és Jövő 2006 (4), 14-44.
Egyéb segédletek:	